

Sodišče: Vrhovno sodišče

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSRS:2021:I.R.99.2021

Evidenčna številka: VS00047781

Datum odločbe: 07.07.2021

Senat: mag. Rudi Štravs (preds.), Vladimir Horvat (poroč.), dr. Mateja Končina Peternel

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: določitev krajevne pristojnosti po višjem sodišču - delegacija pristojnosti iz tehtnih razlogov - objektivna nepristranskost sodišča - poznanstvo s sodniki pristojnega sodišča

Zveza: ZPP člen 67

Jedro

Objektivna nepristranskost sodišča predvsem sodnic družinskega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani vzbuja dvom že v objektivno nepristranskost sodišča, kjer se vodi predmetna pravdna zadeva, in ki se izraža percepcija javnosti o nevtralnosti in neodvisnosti sodišča kot nosilca sodne funkcije. Prav tako številčno osebno in/ali službeno poznanstvo družinskih sodnic z obema strankama postopka izpostavljeno v predlogu lahko vpliva na njuno zaupanje v nepristransko sojenje. Pomembno je tudi, da gre za zadevo, ki je po svoji vsebini zelo občutljive in zaupne narave, saj gre za urejanje spornih razmerij glede skupnih mladoletnih otrok udeležencev postopka.

Izrek

Za odločanje v tej zadevi se določi Okrožno sodišče v Kranju.

Obrazložitev

1. Okrožno sodišče v Ljubljani je Vrhovnemu sodišču poslalo predlog po 67. členu Zakona o pravdnem postopku (v nadaljevanju ZPP). Navaja, da je tožnica sodnica na Okrajnem sodišču v A., ki spada v okrožje Okrožnega sodišča v Ljubljani, trenutno pa je dodeljena na ... sodišče v Ljubljani, toženec pa je odvetnik s sedežem v Ljubljani. Sodniki se med seboj poznajo, se srečujejo na raznih izobraževanjih in podobnih dogodkih. Odkar je bila zadeva dne 26. 3. 2021 predodeljena od pravdne sodnice A. A., ki jo je obravnavala do takrat, je predsednik sodišča odločil o izločitvi kar petih sodnic družinskega oddelka. Razlog za izločitev

je v osebnem in ali službenem poznanstvu sodnic, večinoma s tožnico, nekaterih pa tudi s tožencem. Menijo, da bi odločanje o predlogih udeležencev postopka na sodišču, v okrožje katerega spada tudi tožnica, že objektivno gledano lahko vzbujalo dvom v nepristranskost sojenja. Tak vtis bi se vsiljeval ne glede na to, koliko bi sama kot sodnica, ki ji je spis sedaj dodeljen v reševanje, osebno zagotovila nepristransko odločanje. Menijo tudi, da tako številčno osebno in ali službeno poznanstvo družinskih sodnic z obema strankama postopka lahko vpliva na njuno zaupanje v nepristransko sojenje. Gre za zadevo, ki je po svoji vsebini zelo občutljive in zaupne narave, saj gre za urejanje spornih razmerij glede skupnih mladoletnih otrok udeležencev postopka. Družinske sodnice se pogosto posvetujejo o zadevah, ki jih obravnavajo, zato bi lahko nenamerno prišlo do razkritja kakšnega osebnega podatka ali stališča iz zadeve. Zato so podani tehtni razlogi za določitev drugega stvarno pristojnega sodišča.

2. Predlog je utemeljen.

3. Po določbi 67. člena ZPP lahko Vrhovno sodišče na predlog stranke ali pristojnega sodišča določi drugo stvarno pristojno sodišče, da postopa v zadevi, če je očitno, da se bo tako lažje opravil postopek ali če so za to drugi tehtni razlogi. Med druge tehtne razloge sodna praksa uvršča tudi zahtevo po objektivni nepristranskosti sodišča. Treba je izključiti vsak razumen dvom v nepristranskost vseh sodnikov določenega sodišča, ki bi se lahko pojavil pri udeležencih postopka ali v javnosti.¹, prav za takšne dejanske okoliščine pa v konkretnem primeru gre. V predlogu za določitev drugega stvarno pristojnega sodišča so izpostavljene okoliščine, po katerih je tožnica sodnica na okrajnem sodišču, ki spada v okrožje Okrožnega sodišča v Ljubljani. Toženc je odvetnik s sedežem v Ljubljani. Do sedaj je bilo na Okrožnem sodišču v Ljubljani izločenih iz obravnavanja kar pet sodnic iz smiselno enakega razloga, in sicer zaradi osebnega in/ali službenega poznanstva sodnic večinoma s tožnico, nekaterih pa tudi s tožencem. Objektivna nepristranskost sodišča predvsem sodnic družinskega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani vzbuja dvom že v objektivno nepristranskost sodišča, kjer se vodi predmetna pravdna zadeva, in ki se izraža percepcija javnosti o nevtralnosti in neodvisnosti sodišča kot nosilca sodne funkcije. Prav tako številčno osebno in/ali službeno poznanstvo družinskih sodnic z obema strankama postopka izpostavljeno v predlogu lahko vpliva na njuno zaupanje v nepristransko sojenje. Pomembno je tudi, da gre za zadevo, ki je po svoji vsebini zelo občutljive in zaupne narave, saj gre za urejanje spornih razmerij glede skupnih mladoletnih otrok udeležencev postopka. Vrhovno sodišče v takšnem dejanskem stanju tudi ugotavlja da videza nepristranskosti zaradi opisanih razmerij številnih sodnic družinskega oddelka Okrožnega sodišča v Ljubljani, kjer se obravnava predmetna zadeva, ni mogoče odpraviti videza nepristranskosti v tem postopku na podlagi drugačne ustrežnejše organizacije dela.²

4. Vrhovno sodišče ob povedanem zaključuje, da na podlagi racionalnih meril ni mogoče zagotoviti objektivne nepristranskosti Okrožnega sodišča v Ljubljani in je zato Vrhovno sodišče predlogu za delegacijo pristojnosti ugodilo. Določilo je Okrožno sodišče v Kranju kot drugo stvarno pristojno sodišče.

5. Senat je odločitev sprejel soglasno (sedmi odstavek 324. člena ZPP).

¹ Primerjaj npr. sklep Vrhovnega sodišča RS I R 49/2021 z dne 21. 4. 2021.

² Primerjaj odločitvi Vrhovnega sodišča RS I R 99/2011 z dne 15. 9. 2011 in I R 188/2012 z dne 17. 1. 2013.